

Englænderpokalen

Fyn Rundt 1987 med Folkebåden TEAM af Egå

1. Korshavn	10. Føns Skov	19. Svelmø Trille
2. Æbelø	11. Stenderup Hage	20. Lehnkov Pynt
3. Båring Vig	12. Wedelsborg Skovene	21. Svendborg
4. Røjle Klint	13. Bogø	22. Grønne Odde
5. Tragten	14. Torø	23. Thurø Rev
6. Trelde Næs	15. Helnæs	24. Lundeborg
7. Strib Fyr	16. Horne Næs	25. Knudshoved
8. Lyngs Odde	17. Lyø	26. Kerteminde
9. Fænø	18. Knolden	27. Lille Grund

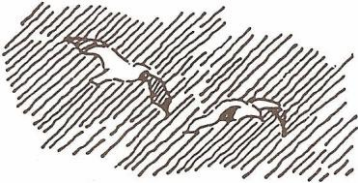
En stor hvid klat rammer Eriks blanke pande. Erik ler glad og siger, at en mågeklat varslers held. Det er fredag den 29. maj 1987 i Korshavn. Vi sidder i folkebåden Team's cockpit og spiser Sigurds gode skipperlabskovs et par timer inden start, som skal gå kl. 17.30. Som alle ved, er det vigtigt med et godt *varmt* startmåltid, så det dufter lifligt fra omkringliggende både, samtidig med at de største både hele tiden frigør sig og på mærkelig vis slipper ud af virvaret af fortøjede og opankrede både.

Teams besætning består af Erik, Sigurd, Jens og undertegnede. Jens har skipperhvervet. Vi har alle fire adskillige gange deltaget i Fyn Rundt og vi nyder det faste ritual, som hele optakten til den veltilrettelagte sejlads er blevet. Vi har påhørt John Christensens "Messe" og siddet på stranden og set IOR-bådene starte. Solen skinner og det blæser let fra nord, hvilket viser de store både med vinden agten for *tværs* i al deres sejlpragt. Vi nyder synet og foretager helt uden misundelse sammenligninger med folkebådens spartanske, men effektive rig og sejl.

Team bærer sejlmærket FD 890 og er en luxusbåd, som Jens og Erik har lånt af Kurt, der for tiden arbejder i Italien. Vi sender Kurt en venlig tanke og nyder den kønne båd. Hvidt glasfiberskrog, maghoniruf og teakdæk. Selv Sigurd og jeg, som har gammeldags vaner fra træbåden FD 571,

føler os godt tilpasse ombord. Jens og Erik har eftergået alt og båden er i fin trim. Nu gælder det at finde den hurtigste vej omkring øen og den vej er ikke altid den korteste. Ved et lille taktikmøde inden vi letter, er vi enige om at forudsætte modstrøm og svag vind i Lillebælts Tragte og Snævringen. Derfor vil vi fra Æbelø sætte kursen lidt ind i Båring Vig og prøve at finde strømlæ langs Røjle Klint. Taktikken gælder naturligvis kun indtil vi eventuelt ser beviser for at strømmen er anderledes end forventet.

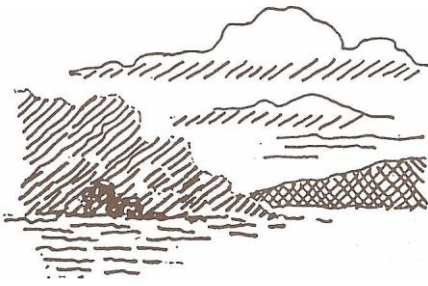
Første vagt har Jens og Erik, men den første tid efter starten skal alle fire dele oplevelsen. Vi letter kl. 17.00 ved læ mærke med fri vind fra nord, 4-6 m/sek. Vi passerer den røde sideafmærkning ved udsejlingen fra Korshavn som nummer 8. Vi kan ikke slappe af og den første time sejler vi som om målet ligger 6 sømil fremme. Alle mand er på dupperne, men pas på, der skal spares på kræfterne. Helt op til 52 timer skal vi sejle optimalt. Sidste år var vi i mål efter 50 1/2 time og så er det vore ressourcer i Storebælt, der kan blive afgørende.

Med en smule forskydninger overholder vi vagtskifterne. Sigurd og jeg lægger os ved 19-tiden, men må kikke lidt kl. 20.30. Da er vi 3-4 sømil fra Æbelø med kurs 240, vind 20 grader, 1-2 m/sek. Hele naturen ånder fred og ro, men vi slipper ikke vor interesse for konkurrenterne. FD 448 ligger i front 300 m fremme. En halv snes både søger indad og satser nok på strømlæ længere fremme langs Æbelø. Vore klubfæller FD 815 og FD 398 har vi ret tværs og lidt ude og endnu flere folkebåde er længere til havs. Vi styrker os med kaffe, kage og en dram og runder Æbelø med fyret tværs kl. 21.55 en lille halv mil indenom lysbøjen. Ny kurs er 246 grader og vinden er 140 grader, 2-3 m/sek. Erik sætter den lange teleskopstage og regulerer flittigt, så vi får optimal fart ud af båden. Forreste folkebåde ses en halv sømil fremme. Frivagten falder endelig i søvn, Jens og Erik sejler, nu er vi ved at komme ind i rytmen.

Vagtskifte lørdag ved daggry. Jens og Erik har sejlet os lidt ind mod Båring Vig, som planlagt. Kursen er 246 grader ret mod Stavrehoved - Røjle Klint. Vinden er meget svag fra skiftende retninger, men der er lige styrefart i båden. Mange både ses til havs i Tragten. Tilsyneladende er det fartøjer i alle størrelser og vore pejlinger mod det bagvedliggende Trelde Næs viser, at de fleste af dem ikke avancerer og mange driver nordud. KI. 08.05 er vi 300 m fra land nordøst for Stavrehoved. Her er stille, et enkelt latterudbrud høres fra den muntre besætning på FD 398 og så pludselig en solsort, der fløjter langt borte i skovene. Her er dejligt. Vi sejler indenom et tydeligt strømskel og videre indenom nogle bundgarnspæle. Pejler igen bådene ude i Tragten, jo, der er en kraftig nordgående strøm. KI. 08.15 lige før Røjle Klint får vi ren østenvind, som øger svagt til 2-3 m/sek. Vi holder os fortsat indenfor strømskellet nær land sammen med folkebådene "Sir Price" (815), "Tilde" (398), "Stærk Tobak" (683) fra Vejle og "Nuser" (544) fra Kerteminde, som ligger fremme.

Alle mand på vagt. Nu skal vi passere tværs over strømmen ved Strib Fyr og forhåbentlig igen finde strømlæ langs Jyllands kyst. Men passagen kræver vind ellers tager strømmen os. Holder vinden? Ellers må vi kaste anker og vente på et frelsende pust. KI. 10.15 er vi lige ud for fyret og skipper Jens træffer en rask beslutning. Vi tror på vinden og styrer lidt fri af stranden. "Deadline" er tydelig i form af et kraftigt strømskel og nu mærker vi strømmens greb om båden. Vinden er fra sydøst med 2-3 m/sek. og vi sejler halvvind med stævnen mod sydvest. Vi kan ikke forcere strømmen direkte, men er også lykkelige ved at kane sidelæns over til Jyllands-kysten uden at blive sat nordpå. Vinden bliver i sydøst og frisker lidt og vi går på kryds med små slag tæt ved kysten. Det forventede idvand er til stede og det går rask mod den ny Lillebæltsbro, som passerer kl. 11.06. Der er blevet afstand bagud til de folkebåde vi fulgte med før. De var vistnok uheldige at blive dækket af nogle store både på det kritiske sted ved Strib Fyr. Derimod ser vi nu FD 915 og FD 865 kommende nordfra langs Jyllandskysten. Bare vi kendte nattens hændelser på de andre både. Vi ved ikke hvor mange der er forude. Har nogen haft held til at passere Tragten i nat inden strømkænteringen? I så fald er de langt forude, men med den svage nattevind er det ikke så sandsynligt. Nå, vi fortsætter rundt Lyngsodde tæt på kysten i strømlæ, passerer den gamle Lillebæltsbro og fortsætter på Jyllandssiden næsten til højspændingsledningerne. Passerer derefter strømmen igen i pæn jævn vind fra syd, som giver lidt vindlæ ved Gals Klint, men det går.

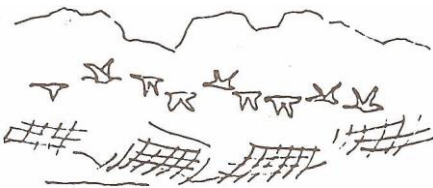

KI. 12.30 ligger vi på kryds langs Fænøs vestkyst, tæt på land for strømmen er stadig imod. FD 865 er kommet foran os og besætningen på en tilskuerbåd råber til os at vi er nummer 2 i folkebådsfeltet. Vi håber de har check på det. Nu går FD 865 på grund, vi topper dem, men de er meget hurtigt fri igen. De sejler formidabelt og har snart indhentet os igen. Jens tager en rask beslutning. Vi stikker over til Jyllandskysten igen og finder bedre strømlæ ned mod Stenderup Hage. Det lykkes. 100 m er vundet da vi mødes igen, men de får os igen langs Føns Skov. De er nu dygtige de Kertemindesejlere, men de er grundspekulanter. Pludselig bliver deres fribord 20 cm højere og de farer rundt på båden, én kravler op i masten, mon de fejrer grund købet, nej, nej, de sælger grunden igen på rekordtid. Det koster dog 400 500 m, men vi ved de vil komme igen.

KI. 15.45 på kryds langs Wedelsborgskovene. Vinden er 165 grader, næsten ret imod. FD 865 er foran igen. "Stærk Tobak" er 500 m agterude, dem kender vi fra tidligere sejlads og ved, at de er skrappe og usandsynligt stædige. Vi indstiller os på et langt og indædt kryds. Siden Snævringen har vi haft ret mange store både omkring os. Det er Ballard'er, to smukke Nordiske Krydsere, PD'ere og et par X-79. Det er både, som er startet meget før os. De må have ligget stille det meste af natten eller være drevet nordud langs Trelde Næs, den skæbne vi var så nervøse for i morges, men vi havde fordelen af først at nå Strib Fyr samtidig med den nye dags vind.

Sigurd og jeg tørner ind, men har svært ved at sove på grund af manglende slingrekøjer. Vejrudsigten og timenyhederne lover opfriskende sydøstlig vind og regn til natten. Vi planlægger derfor at holde os til Fynssiden for at møde en mulig lille vinddrejning mod øst. Altså skal vi øst om Bogø. - Vagtskifte igen lige syd for Torø. Vinden er 140 grader med 4-5 m/sek. Det er næsten rent kryds langs land og vi passerer Helnæs Fyr kl. 20.00. - FD 865 er ret forude og har øget afstanden og agterude kan vi skimte FD 815 og et par folkebåde mere.

Fyns vestkyst er meget smukt og netop Helnæs er et af de landskabelige højdepunkter, men kapsejlad i et stort folkebådsfelt er så intens sport, at vi desværre nok ser for lidt af naturen. Og dog, frivagten bliver varskoet da et stort træk af vildgæs i kileform overhaler os. Hvilken flyvekunst og som på et tegn kan de ændre orden og skiftet til at give hinanden læ. Tja, det gør vi også, men med modsat hensigt.

Nu passerer vi Horne Næs og kan sejle kurs 90 grader på styrbord halse og fuld bidevind. Det er ikke langt fra de 105 grader, som er re1 kurs forbi Lyø Trille og videre til halvøen Knolden, som vi passerer kl. 22.50. Inden da har vi været et slag helt tæt på Lyøs nordkyst, hvor flere bål og telte markerer en livlig ølejr-stemning båret ud til os af sydøstenvinden.

Nu bliver det spændende igen. Jens og Sigurd tager sig af navigationen, vi skal helt glat igennem Svendborg sund. Vi ved, at selv små fejl vil bringe mange folkebåde op bagfra. Vi håber på medstrøm og søens karakter tyder på det, men vi er ikke helt sikre. - Svelmø Trille passeres. Nu er det rigtigt mørkt og der navigeres efter pejlefyrene med støtte af kompas og ur. Det går meget fint. Vinden rummer lidt, så vi kan sejle kursen 95 grader frem mod Lehnskov pynt. Jo, der er en god medstrøm, nu holder vi os bevidst midt i strømmen og det går rask frem mod Svendborg i jævn vind, 4-5 m/sek. Regnen udeblev og det er herlig sejlads. Efter Svendborgsundbroen går vi igen på kryds blandt et virvar af både i det meget smalle farvand. Når man i mørke sejler så tæt ved hinanden er det ikke rart med lanterner placeret i mastetoppen. De fartøjer virker mørkelagte og kan overraske lidt. Ellers er det en god oplevelse, at alle reagerer rutineret og følger prejninger om "vende for grund".

Grønne Odde passeres og det er søndag morgen kl. 02.30. Thurø Rev kosten som er mærke i banen, kan nu lægges op. Vi tager dog et lille slag mod syd for at få fri vind og følger så flokken derudaf. Kosten er en kompasafmærkning og det er svært at få øje på den i morgengryet. Derfor styrer vi blot mod koncentrationen af både forude. Pludselig er den 15 m fremme lidt til luv. Det er mig der styrer og jeg tøver lidt for længe, tør derefter ikke vippe båden op omkring kosten. Vi gør venderejsen og passerer den derefter korrekt kl. 03.10.

Det kostede en smule; men nu videre under helt nye sejladsvilkår. Nu går det nordpå og vinden er i sydøst, 7-8 m/sek. og vi forventer, at der med den vindretning og -styrke er en god nordgående strøm. Spilerstagen sættes og vi holder kursen på 17 grader til Knudshoved holdes.

Nu lysner det svagt, snart må vi kunne kende bådene omkring os. Har vi nærmet os FD 865? Er FD 815, som nærmede sig os ved Horne Næs, kommet tættere på? Eller dukker Mursejleren, Beta og Anima pludselig frem forude og har været der hele tiden? Spørgsmålene svirrer i den kølige morgenluft, vi føler os ikke sikre på noget. Vi har meget skarpe konkurrenter og måske var mågeklatten i Korshavn ikke fed nok til os

Nu skal Sigurd og jeg sove, men først får vi en kop the til at falde ned på. - Da vi purres igen er vi nord for Kerteminde Fjord og Jens og Erik beretter, at Lundeborg blev passeret kl. 04.27 i meget kraftig medstrøm. To folkebåde havde været i sigte agterude, noget tættere på end godt var. Derfor blev kursen lagt lidt mere ud i bæltet i endnu bedre medstrøm, afstanden agterud var igen blevet større. Knudshoved havde været tværs kl. 06.00.

Klokken er nu 08.45 og Sigurd og jeg rejser ud af køjerne efter en dejlig sammenhængende søvn, bortset fra den ene gang "Team" smed mig ud af køjen. En folkebåd skal jo tumle lidt på en lænser. _ Nu skal hele besætningen med i opløbet. Stadig skimtes to folkebåde agterude lidt nærmere land. Vi gætter på, at den ene er "Sir Price" fra Egå. Forude får vi nu kompasafmærkningen på Lille Grund i sigte og kl. 09.24 viser FD 865 den karakteristiske folkebådsprofil, idet den runder mærket og går mod Korshavn. Tag tid, siger Jens, vi vil se hvor mange minutter, de er foran. Vi fortsætter, stadig på platlæns med 7-8 m/sek. vindstyrke, i 13 minutter før vi selv kan runde mærket og gå på kurs 213 grader ned langs Fyns Hoved.

Odense Sejlklub har som sædvanligt udlagt to røde flag på to lumske stenheller, som vi således kommer frelst forbi. Vi er glade for, at vi ingen skrammer har lavet på den gode "Team" og tilfredse med at alt grej har fungeret. Efter rundingen af den røde sideafmærkning ved Korshavn, som også denne vej er mærke i banen, møder vi FD 865 på vej hjem. De har været over mållinjen og vi vinker tak for matchen til dem og går selv i mål klokken 10.24. På vej ind i lagunen spejder vi ivrigt efter folkebåds-master, men finder kun én som er på tursejlad. - Så er det vel rigtigt, der var ingen før FD 865. Vi lægger båden inderst bag broerne og begynder i den sædvanlige trætte slow-motion at gøre klart skib. - På en pæl sidder en stor måge og ser på.

Tak for turen Ole Utoft.

FD 890 TEAM